

TORAH OHR • PARSHAS YISRO • MAAMAR 10

וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים ואת...

“E todo o povo viu os sons e as tochas”

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak

LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/torah-ohr/yisro/10/

1 וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השופר וגו'. להבין למה היה קול השופר במ"ת [במתן תורה]. וכי לכלי שיר היו צריכין.

“E todo o povo via os sons, as tochas e o som do shofar”, etc. [É preciso] compreender por que houve o som do shofar na Outorga da Torá. Será que precisavam de instrumentos musicais?

ועוד וכי אין כלי זמר משובח ממנו. הענין הנה קול השופר הוא קול פשוט ומטיל אימה שהוא קול חרדה וכמ"ש אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו.

E mais: não há instrumento musical mais belo do que ele? A explicação é que o som do shofar é um som simples e inspira temor, pois é um som que faz tremer, como está escrito: “Se o shofar for tocado na cidade, acaso o povo não tremerá?”

2 וכן במתן תורה כתיב ויהי קולות וברקים וגו' וקול שופר חזק מאד ויחרד וגו'. אך על כל זה נק' שופר על שם שפרו מעשיכם שהוא הממשיך תענוג שבו

Assim também, na Outorga da Torá, está escrito: “E houve trovões e relâmpagos”, etc., “e o som de um shofar, muito forte, e [todo o povo] tremeu”, etc. Ainda assim, é chamado shofar por causa de “Melhorem (shapru) suas ações”, pois é ele que faz descer o deleite que nele se encontra,

ועל ידו נמשך למטה להיות התהוות תענוג כי הוא מבחי' מקור התענוגים והמשכה זו היתה צריכה להיות במתן תורה מבחינת כי עמך מקור חיים מקור התענוגים:

e, por meio dele, [o deleite] é atraído para baixo, para que o deleite passe a existir; pois ele provém do nível da fonte dos deleites. Essa atração para baixo precisava ocorrer na Outorga da Torá, a partir do nível de “Pois contigo está a fonte da vida”, a fonte dos deleites.

3 וביאור ענין זה כי הנה צריך להבין ענין מתן תורה שהרי גם קודם מתן תורה היו צדיקים ונביאים.

A explicação deste assunto: é preciso compreender o que a Entrega da Torá realizou, pois também antes da Entrega da Torá havia justos e profetas,

כמו אדם הראשון חנוך מתושלח כו'. ואברהם קיים כל התורה גם עד שלא ניתנה. כמ"ש וישמר משמרתי רק שהיה זה ברוחניות כו'.

como Adam, o primeiro homem, Chanoch, Mesushelach etc. E Avraham cumpriu toda a Torá mesmo antes de ela ser entregue, como está escrito: “E ele guardou Meu encargo”; apenas, isso se deu em termos espirituais etc.

ואיזו שינוי היה בנתינת התורה בגשמיות. אך הנה מעלת אברהם היתה הלך ונסוע הנגבה שנעשה בחי מרכבה לבחי נגבה.

Que mudança, então, ocorreu com a entrega da Torá em forma física? Ora, a distinção de Avraham era “ir e viajar em direção ao sul”: ele se tornou o nível de uma carruagem (merkavá) para o nível do “sul”.

ועד שנעשה מרכבה היה תמיד בבחי הלך ונסוע דהיינו בחינת רצוא ושוב (רק דגבי חיות המרכבה כתיב והחיות רצוא ושוב. ומדרגת אברהם היתה למעלה מהם נקרא בשם הלך ונסוע)

E, até se tornar uma carruagem, ele estava sempre no nível de “ir e viajar”, isto é, no nível de “correr e retornar” (ratzo vashov). (Só que, a respeito das Chayot da Carruagem, está escrito: “E as Chayot corriam e retornavam”; e a posição de Avraham era superior à delas, [por isso] é denominada “ir e viajar”).

ומהו ענין רצוא ושוב. הנה כתיב עושה שלום במרומיו. שיש אש ומים ואין המים מכבין את האש.

E o que é “correr e retornar”? Ora, está escrito: “Ele faz paz em Suas alturas”: há fogo e água, e a água não apaga o fogo.

ולכאורה אינו מובן איך שייך לומר במרומיו אש ומים ומהו המים מכבין את האש עד שהוצרך לעשות שלום.

À primeira vista, isso não se compreende: como se pode falar de fogo e água “em Suas alturas”? E o que significa a água apagar o fogo, de modo que Ele precisou fazer paz?

אך הענין דאש ומים הן הם בחינת רצוא ושוב ונודע שיסוד האש בלב ששם הצמאון בחינת רצוא.

A explicação, porém, é que o fogo e a água são, eles próprios, os níveis de “correr” e “retornar”. Como é sabido, o elemento do fogo está no coração, onde se encontra a sede: o nível de “correr”.

4 וכמאמר אם רץ לבך לבך דייקא והיינו ע”י בינה לבא שישים אל לבו ויתבונן בגדולת א”ס ב”ה שכשמו כן הוא אין לו סוף ואין לו תכלית רק הודו על ארץ וגומר.

Como diz o ensinamento: “Se teu coração corre” — teu coração, precisamente. Isto é, por meio da Biná (entendimento), [que é] “o coração”: ele leva isso ao coração e contempla a grandeza do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, que é como Seu Nome: não tem fim nem limite, e somente “Seu esplendor está sobre a terra”, etc.

5 ומלכותך מלכות כל עולמים. שכל עולמים חיותם וקיומם והתהוותם מאין ליש הוא מבחי' מלכותו ית'

E “Teu reino é o reino de todos os mundos”: pois a força vital de todos os mundos, sua existência e seu vir a ser do nada para algo provêm do nível de Sua Malchut (soberania), bendito seja Ele,

שהיא בחי' הארה בעלמא התפשטות לזולתו שאינו נוגע לעצמותו ומהותו כביכול כי הוא קדוש ומובדל מגדר עלמין לא בבחינת ממלא ולא בבחי' סובב.

que é apenas um mero vislumbre, uma extensão em direção àquilo que é outro que não Ele, que não toca Sua essência e Seu ser, por assim dizer; pois Ele é santo e separado da categoria dos mundos, não no nível de “preencher” (memalê) nem no nível de “circundar” (sovev).

אשר ע"כ תכלה ותכסוף נפשו ליכלל וליבטל במציאו' [במציאות] באור א"ס ב"ה ממש לדבקה בו ממש.

Portanto, sua alma há de ansiar e almejar ser incluída e anulada, em sua própria existência, na própria Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, para apegar-se verdadeiramente a Ele.

6 ולכן החיות רצוא ושוב כי בהיותם משיגים החיות הנמשך להם מקדושת א"ס ב"ה שאין לו סוף ותחלה כו'

Por isso, “os Chayot correm e retornam”. Pois, ao apreenderem a força vital que lhes é atraída da santidade do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, que não tem fim nem princípio, etc.,

הרי הם בוערים כמראה הלפידים בבחי' רצוא כי היא מתהלכת בין החיות שהחיות הנמשך להם היא היא מתהלכת תמיד בבחי' רצוא

eles ardem “como a aparência de tochas”, no nível de “correr”; pois “ela se move entre os Chayot”: a força vital que lhes é atraída é ela própria o que se move constantemente no nível de “correr”

ג"כ להיות ואל אישת תשוקתך ליבטל וליכלל באור א"ס ב"ה ממש כשלהבת העולה מאיליה אך אח"כ הם בחינת שוב וכמאמר אם רץ לבך שוב לאחד.

também, para que se cumpra “e para teu marido será teu anseio”: serem anulados e incluídos na própria Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, como uma chama que se eleva por si mesma. Mas, depois, encontram-se no nível de “retornar”, como diz o ensinamento: “Se teu coração corre, retorna ao Um”.

ובחינת שוב הזה הוא מבחינת יסוד המים שבמוח בחי' חכמה כח מ"ה [מה] מה פשפשת מה ידעת כו'. וזהו שוב לאחד שהשוב הוא ג"כ מבחינת אחד.

E esse “retornar” provém do elemento água que está no cérebro, o nível de Chochmá (sabedoria), koach mah, “o poder do ‘que’”: “O que examinaste? O que sabes?”, etc. E isso é “retorna ao Um”: o próprio retorno também provém do nível de “Um”.

7 והנה בבחי' שוב בבחי' ומדרגה זו אין המים שבמוח מרוין את הצמאון שמיסוד האש שבלב להיות מכבין את האש לגמרי ולהיות נופל עי"ז ממדרגת הצמאון והתשוקה שבלב.

Ora, no nível de “retorno”, neste nível e grau, a água do cérebro não sacia a sede que provém do elemento de fogo no coração, a ponto de extinguir completamente o fogo e, assim, fazê-lo decair do nível da sede e do anseio no coração.

כי הנה יש בכח הלב להתגבר עוד בבחי' אש וצמאון ולהוסיף מדורת אש השלהבת עזה ביתר שאת וכמ"ש בס"י [בספר יצירה] אש ממים כו'. וכמה מיני אש. אש אוכלת ואש שותה.

Pois o coração tem força para se fortalecer ainda mais no nível de fogo e sede, acrescentando à fogueira de fogo uma chama poderosa, com intensidade cada vez maior, como está escrito no Sefer Yetzirah: “fogo da água”, etc. Há vários tipos de fogo: um fogo que consome e um fogo que bebe.

וכך היתה מעלת ומדת אברהם אבינו ע"ה [עליו השלום] הלוך ונסוע תמיד בבחי' רצוא ושוב אש ומים אש למעלה ממים ומים למעלה מאש עד רום המעלות עד שנעשה מרכבה:

Tal era a excelência e a qualidade de nosso pai Avraham, que a paz esteja sobre ele: “ir e viajar” constantemente, no nível de “correr e retornar”, fogo e água, fogo acima da água e água acima do fogo, até as alturas supremas, até que se tornou uma carruagem.

8 אך הנה כל זה הוא במעלת ומדרגת רוחניות העולמות במעלת הצדיקים ההולכים לפני האלהים ומעלת מלאכי השרת.

Mas tudo isso pertence ao grau e nível da espiritualidade dos mundos: ao grau dos justos que caminham diante de D'us e ao grau dos anjos ministrantes.

אך לא כל אדם זוכה לזה שיערה עליו רוח ממרום לבא לבחי' ומדרגה זו להיות

Mas nem toda pessoa merece que “um espírito do alto” seja derramado sobre ela, para chegar a esse nível e grau, para

תמיד בבחי' הלוך ונסוע לזה ניתנה התורה הן הם המצות גשמיים בעשיה גשמיית שבהן ועל ידם יוכל כל אדם ג"כ להיות בבחי' הלוך ונסוע.

estar constantemente no nível de “ir e prosseguir viagem”. Para isso foi dada a Torá: isto é, as mitsvot físicas realizadas por meio de ações físicas, nas quais e por meio das quais toda pessoa também pode estar no nível de “ir e prosseguir viagem”.

9 והענין כי הנה בעשיה גשמית של התורה יש ג"כ בחי' אש ומים. כי הנה התורה היא מים שיורדת ממקום גבוה למקום נמוך. ונקרא אל תאמרו מים מים ב"פ [ב' פעמים] מים.

A explicação é a seguinte: também na prática física da Torá há o aspecto de fogo e água. Pois a Torá é água, que desce de um lugar alto para um lugar baixo. E isso é chamado [água, como em] “Não digais: ‘Água, água’”: “água” duas vezes.

מים העליונים בחי' ים החכמה וי"ד עלאה שהיא למעלה מבחי' גילוי התורה עצמה דאורייתא מחכמה נפקת שגילוייה הוא מחכמה ולמטה וירדה ממקום גבוה למקום נמוך יו"ד תתאה.

As águas superiores são o nível do mar de Chochmá (sabedoria) e o yud superior, que está acima do nível da revelação da própria Torá; pois “a Torá provém de Chochmá”, [isto é,] sua revelação vem de Chochmá para baixo, e ela desceu de um lugar alto para um lugar baixo, [até] o yud inferior.

ומים תחתונים בסוף מעשה קיום המצות גשמיות בפועל ממש שהם בבחי' מלכותך מלכות כל עולמים. אבל על כל זה מלכותך כתיב (בכינוי ד').

E as águas inferiores estão no fim, na ação de cumprir as mitsvot físicas na prática, que pertencem ao nível de “Teu reinado é o reinado de todos os mundos”. Ainda assim, está escrito “Teu reinado” (com o sufixo kaf, [“Teu”]),

ששרשם הוא מבחי' מים העליונים בחי' מלכותו של א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו כביכול רק שנמשך למטה להיות מלכות כל העולמים ומים התחתונים.

pois sua raiz provém do nível das águas superiores, o nível de Malchut (soberania) do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, em Seu próprio Ser e glória, por assim dizer; apenas, ela é atraída para baixo, para se tornar o reinado de todos os mundos e as águas inferiores.

ודרך כלל רמ"ח מ"ע [מצות עשה] הם הן בחי' מים שהם חסדים לפי שבהם ועל ידם נמשך המשכת אוא"ס
[אור אין סוף] ב"ה למטה

De modo geral, as 248 mitsvot positivas são o nível da água, que é Chassadim (bondades), pois nelas e por meio delas a atração da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, desce para baixo,

כמאמר אשר קדשנו במצותיו שע"י המצות נמשך קדש העליון דהיינו בחי' קדוש ומובדל כו' להיות
שורה ומתגלה למטה וכל המשכה היא בחי' חסד ומים כו'

como nas palavras [da bênção]: “Que nos santificou com Seus mandamentos”: por meio das mitsvot, a santidade suprema é atraída para baixo, isto é, o nível de “santo e separado”, etc., para repousar e ser revelado abaixo; e toda atração para baixo é o nível de Chessed (bondade) e água, etc.

אך יש בהם ג"כ בחי' אש גבורות וצמצומים להיות המצוה דוקא באופן זה ובענין זה שצוה עלינו,
שמצותיו הוא בכך דוקא וכמו סוכה שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה פסולה

Mas elas também têm o aspecto de fogo, Guevurot (contenções) e contrações (tsimtsumim): a mitsvá deve ser realizada especificamente desta maneira e desta forma que Ele nos ordenou, pois Seu mandamento é especificamente assim. Por exemplo, uma sucá com mais de vinte cúbitos de altura é inválida,

וכן ציצית להיות החוטין שלמים וכיוצא בזה בכל המצות שפרטיהן ודקדוקיהן הן הם בחי' גבורות
וצמצומים אלא שהם כלולים מחסדים ג"כ כו'.

e o mesmo vale para os tsitsit, cujos fios devem estar íntegros; e assim também em todas as mitsvot, cujos detalhes e minúcias são, eles próprios, o nível de Guevurot e contrações, embora também estejam incluídos em Chassadim, etc.

10 והרי נמצא שיש בתורה ג"כ בחי' אש ומים בעשיה גשמית ג"כ וע"י אתערותא דלתתא אתערותא
דלעילא להיות ג"כ הלוך ונסוע וכח זה להיות נמשך אתערותא

Assim, verifica-se que a Torá também possui o aspecto de fogo e água, mesmo na ação física; e, por meio de um despertar de baixo, [vem] um despertar do alto, de modo que também haja “ir e viajar”. E esse poder, para um despertar

דלעילא על ידי אתערותא דלתתא ניתן לישראל במתן תורה שזהו ענין נתינת התורה שניתן להיות נקי שם מצוה על דברים גשמיים להיות בהן כח זה שעל ידם יומשך אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה.

do alto ser atraído por meio de um despertar de baixo foi concedido a Israel na Outorga da Torá. Pois é isso que significa a entrega da Torá: foi concedido que o nome “mitzvá” pudesse ser aplicado a coisas físicas, para que elas tivessem esse poder, por meio do qual a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, seria atraída para baixo.

אך להבין מאחר שגם ע"י בחי' התורה יבא ויגיע לבחי' הלוך ונסוע א"כ למה לא ניתנה התורה לאברהם שקיים כל התורה ברוחניותה ולמה לא ניתנה לו גם בגשמיותה:

Mas é preciso compreender: uma vez que também por meio do aspecto da Torá se chega ao nível de “ir e viajar”, por que a Torá não foi dada a Avraham, que cumpriu toda a Torá em sua espiritualidade? Por que ela não lhe foi dada também em sua materialidade?

11 ולהבין זה צריך להקדים באור הטעם שיש הכח הגדול הזה במצות להיות על ידם דוקא המשכת אור א"ס ב"ה

Para compreender isso, é preciso primeiro explicar a razão pela qual as mitsvot têm esse grande poder: especificamente por meio delas é atraída a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele;

והרי כל המצות נעשים מדומם צומח חי כגון קרבן מנחה סולת מצומח וקרבנות בהמה ותפלין של קלף מעור בהמה כו' שהיו תחת ממשלת קליפת נוגה.

afinal, todas as mitsvot são realizadas com elementos dos reinos mineral, vegetal e animal. Por exemplo: a farinha fina da oferta de cereais, proveniente do reino vegetal; as ofertas de animais; e os tefilin de pergaminho, feito da pele de um animal etc., que estavam sob o domínio da kelipat nogá (a casca “luminosa”).

12 ואיך יהיו הקרבנות דוקא אשה ריח ניחוח לה' ריח היא העלאה ממטה למעלה. ניחוח לשון תרגום נחת דהיינו ירידה והמשכה מלמעלה למטה להוי"ה.

Como, então, podem justamente as ofertas ser “uma oferta queimada, um aroma agradável (rei'ach nicho'ach) a D'us”? Rei'ach, “aroma”, é uma elevação de baixo para cima. Nicho'ach é a palavra nechas, do Targum, isto é, descida e atração de cima para baixo, “para Havayá”.

פִּי לִהְיוֹת גִּלּוּי הוִי"ה וְהַמִּשְׁכָּה אִוֵּ"ס [אור אין סוף] בִּ"ה בַּעֲלָמָא דַּאֲתַגְלִיָּא שְׁעִי הַקֶּרְבָּנוֹת נִמְשָׁךְ גִּלּוּי אִוֵּ"ס [אור אין סוף] בִּ"ה לַמָּטָה וְכֵן עִי מִצּוֹת תַּפְלִין וְצִיצִית מִמְּשִׁיךְ אִוֵּ"ס [אור אין סוף] בִּ"ה עַל נִפְשׁוֹ.

Isto é, que haja uma revelação de Havayá e uma atração da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, no mundo revelado (alma de'isgalya); por meio das oferendas, uma revelação da Luz Infinita, bendito seja Ele, é atraída para baixo. E, da mesma forma, por meio das mitsvot de tefilin e tsitsit, a pessoa atrai a Luz Infinita, bendito seja Ele, sobre sua alma.

אך הנה נודע שהחיות המלוכש בדומם צומח חי. שרשו הוא מבחי' לפני מלך מלך וגו'.

Ora, é sabido que a força vital revestida no mineral, no vegetal e no animal tem sua raiz no nível de “antes de reinar um rei”, etc.

13 וכמ"ש אַחֲרֵי וְקִדְּםָא צִרְתָּנִי. אַחֲרֵי לַמַּעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית שְׁמֵאֲמֵר נַעֲשֶׂה אָדָם הוּא מֵאֲמֵר אַחֲרֵי שְׁכַל הַמֵּאֲמֵרוֹת.

Como está escrito: “Por trás e pela frente Tu me formaste”: “por trás” na obra da Criação, pois o enunciado “Façamos o homem” é o último de todos os enunciados;

שְׁמֵאֲמֵר תּוֹצֵא הָאָרֶץ גּוֹי וְנִפְשָׁה חַיָּה גּוֹי קִדְּמוֹ לוֹ. וְלִכְךָ הַמֵּאֲכֵל מַחִיָּה אֶת הָאָדָם הַגֵּם דִּהְיִינוּ מוֹצֵא פִי הוִי"ה שְׁבִמְאָכֵל.

pois os enunciados “Que a terra produza”, etc., e “ser vivente”, etc., vieram antes dele. E, por isso, o alimento dá vida ao homem, embora isso ocorra [por meio] da palavra que sai da boca de Havayá e está no alimento,

14 וכמ"ש כִּי עַל כָּל מוֹצֵא פִי הוִי"ה יַחִיָּה הָאָדָם. מִ"מ הָרִי גַם בְּאָדָם יֵשׁ מוֹצֵא פִי הוִי"ה וְלִמָּה לֹא יַחִיָּה עַל מוֹצֵא פִי הוִי"ה שְׁבִעֲצֻמוֹ

como está escrito: “Pois é por tudo o que sai da boca de D'us que o homem vive.” No entanto, também há no homem a expressão da boca de D'us [dentro dele]; então, por que ele não viveria pela expressão da boca de D'us que há em si mesmo?

אַלֵּא דִּהְיִינוּ מִשּׁוּם שְׁמוֹצֵא פִי הוִי"ה שְׁבִמְאָכֵל גְּבוּהָ מִמוֹצֵא פִי הוִי"ה שְׁבִאָדָם כּוֹי כְּמִ"ש בְּמִ"א. אַךְ עַל כָּל זֶה הָרִי הַמֵּאֲכֵל נָפַל לַמָּטָה בְּשִׁבְרֵת הַכִּלִּים וִירַד תַּחַת מִמְּשַׁלֵּת נֹגֶה.

Mas isso se deve ao fato de que a expressão da boca de D'us no alimento é mais elevada do que a expressão da boca de D'us no homem, etc., como é explicado em outro lugar. Ainda assim, o alimento caiu na quebra dos recipientes e desceu para ficar sob o domínio de nogá.

15 ולכך נתגשם מאד ומגשם את האדם האוכלו שמוריד את נפשו להמשיך אחר גשמיות העולם ואפי' [ואפילו] הצדיק שאוכל לשובע נפשו כו' כמ"ש באור ענין זה במ"א מ"מ יותר היה יפה לו בלא המאכל.

Por isso, tornou-se muito grosseiro e torna grosseira a pessoa que o come, fazendo sua alma descer e ser atraída pela materialidade do mundo. E mesmo o justo que “come para satisfazer sua alma”, etc., conforme se explica este assunto em outro lugar; ainda assim, seria melhor para ele ficar sem alimento.

16 ולכך משה רבינו ע"ה [עליו השלום] לא אכל בהר כל ארבעים יום הגם שמעלתו גבוה מאד מ"מ מצד חומריות המאכל וגסותו לא אכל ואפי' [ואפילו] מן שנקי לחם

Portanto, Moshe, nosso mestre, que a paz esteja sobre ele, não comeu no monte durante todos os quarenta dias. Embora seu nível fosse muito elevado, ainda assim, devido à materialidade e à grosseria do alimento, não comeu; nem mesmo o maná, que é chamado “pão

אבירים לחם שמלאכי השרת ניזונים הימנו לא אכל איש זה משה לפי שרצה לקבל את התורה שהיא למעלה ממדרגת המלאכים שהרי הם בקשו תנה הודך על השמים כו'.

dos poderosos”, pão do qual os anjos ministrantes se nutrem, esse “homem”, Moshe, não comeu, porque queria receber a Torá, que está acima do nível dos anjos; pois eles pediram: “Põe Teu esplendor sobre os céus”, etc.

17 ולכך לא ניתנה תורה עדיין בימי אברהם כי בימי אברהם עדיין לא נתברר ונזדכך חומריות העולם להיות המשכת אוא"ס [אור אין סוף] כ"ה ע"י מעשה המצות גשמיות שנלקחו מתחת ממשלת קליפת נוגה.

Portanto, a Torá ainda não foi dada nos dias de Avraham: naquela época, a materialidade do mundo ainda não havia sido depurada e refinada a ponto de a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, poder ser atraída para baixo por meio da prática das mitsvot físicas, tomadas de sob o domínio da kelipá de nogá.

ולא היו יכולין לקבל הארת א"ס כ"ה להיות נקי עליהם שם מצות עד אחר יציאת מצרים שמצרים הוא כור הברזל

E não podiam receber a iluminação do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, de modo que o nome “mitsvot” lhes fosse atribuído, até depois do Êxodo do Egito. Pois o Egito é “a fornalha de ferro”,

כמו מצרף לכסף וכור לזהב והיינו כדי להיות הגו סיגים מכסף שהכור הוא המפריד הסיגים דהיינו שלא יהיה תערובת פסולת בכסף וזהב.

como “um crisol para a prata e uma fornalha para o ouro”. Isto é, para “remover a escória da prata”: a fornalha é o que separa a escória, de modo que não haja mistura de impurezas na prata e no ouro.

18 וכך הוא מצרים כור הברזל שזיכך את ישראל ע"י קושי השעבוד בחומר ובלבנים להיות נפרד הרע מן הטוב ויתפרדו כל פועלי און

Assim também o Egito, a fornalha de ferro, refinou Israel por meio da dureza da servidão “em argamassa e tijolos”, para que o mal fosse separado do bem e “todos os que praticam a iniquidade fossem dispersos”,

שע"י שהרע עושה פעולות רעות הוא כלה ונאבד כמ"ש חצי אכלה וגו' חצי כלים כו'.

pois, ao praticar atos maus, o próprio mal é consumido e desaparece, como está escrito: “Gastarei Minhas flechas”, etc.; “Minhas flechas se esgotam”, etc.

19 וכמשל עלוקה שכאשר מוצצת דם האדם מיד מתה. וכאשר נזדככו ישראל נזדכך ג"כ העולם וגשמיותו וחומריותו כי כל העולם תלוי בישראל וכמ"ש גם את העולם נתן בלבם.

Como na analogia da sanguessuga, que morre imediatamente quando suga o sangue de uma pessoa. E, quando Israel foi purificado, o mundo também foi purificado, tanto em sua dimensão física quanto em sua materialidade; pois o mundo inteiro depende de Israel, como está escrito: “Ele também pôs o mundo no coração deles.”

ואזי נתבררו ג"כ מצות מעשיות להיות נק' בשם מצות שבהם וע"י תהיינה המשכת אוא"ס [אור אין סוף]

כ"ה גם באכילת קרבנות והקרבת מנחה סלת שמצומח הוא אשה ריח ניחוח לה'

Então também as mitsvot práticas foram depuradas, para que pudessem ser chamadas de “mitsvot” e para que, nelas e por meio delas, houvesse uma emanção da Luz Infinita (Or Ein Sof), benedito seja Ele: mesmo ao comer as oferendas e ao oferecer uma oblação de flor de farinha, proveniente do reino vegetal, ela é “uma oferta de fogo, aroma agradável a D'us”.

(ואף שגם האבות הקריבו ג"כ קרבנות מ"מ לא הקריבו אלא עולות ולא זבחים הנאכלים ולא מנחות שמצומח).

(E embora os Patriarcas também oferecessem sacrifícios, ainda assim ofereciam apenas holocaustos, não sacrifícios que fossem comidos, nem oblações, que são provenientes do reino vegetal.)

ועם כל הנ"ל יובנו כמה קושיות המבוארים בספרים כגון למה נשא יעקב ב' אחיות ועמרם נשא דודתו.

Com tudo o que foi exposto acima, serão compreendidas várias dificuldades discutidas nos livros, como, por exemplo, por que Yaakov se casou com duas irmãs e Amram se casou com sua tia.

וכמו שהיה מצרים כור הברזל להיות ע"י זה מתן תורה כך גלות אדום הוא כור הברזל להיות ע"י ימות המשיח.

E, assim como o Egito foi o cadinho de ferro para que, por meio dele, ocorresse a Outorga da Torá, também o exílio de Edom é o cadinho de ferro, para que, por meio dele, venham os dias de Mashiaich.

שהרי המצות אינן בטלות לימות המשיח לכולי עלמא והמצות יזככו יותר בבחי' פנימיות וכמ"ש ומלאה הארץ דעה.

Pois, segundo todas as opiniões, as mitsvot não serão anuladas nos dias de Mashiaich; e as mitsvot serão ainda mais purificadas, no nível da dimensão interior (pnimiyut), como está escrito: "E a terra se encherá de conhecimento."

וכן בפרט כל אדם היסורים שלו לזכך מצותיו אשר יעשה אותם האדם שיהיו מתוקנים להיות עולה ונכלל באור אין סוף ב"ה:

E assim também, em particular, com cada pessoa: seus sofrimentos têm por finalidade purificar as mitsvot que ela realiza, "que a pessoa há de cumprir", para que sejam retificadas, ascendam e se incluam na Luz Infinita, bendito seja Ele.

20 ונחזור לעניננו שנתנת התורה בבחי' אש ומים למטה שע"י זה יהיה הלוח ונסוע כנ"ל. אך איך יהיו שני הפכים אש ומים ואין המים מכבין כו'.

Voltemos ao nosso assunto: a entrega da Torá como o nível de fogo e água aqui embaixo, para que, por meio disso, haja "prosseguir e viajar", como mencionado acima. Mas como podem existir dois opostos, fogo e água, sem que a água apague o fogo, etc.?

ועל זה נאמר עושה שלום במרומיו שהשלום הוא כולל ב' הפכים והוא המחבר שניהם לפי שהוא גדול משניהם והם בטלים ונכללים בו.

A esse respeito, está dito: "Ele estabelece a paz nas Suas alturas": a paz abrange dois opostos e é o que os une, pois é maior do que ambos, e eles são anulados e incluídos nela.

21 וזהו בחי קול השופר כי שופר תוקעין אותו מפיו הקצר והקול יוצא ומתרחב ויוצא בסופו במקום הרחב. ועל זה נאמר מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה.

E este é o nível do som do shofar. Pois o shofar é tocado por sua abertura estreita, e o som sai e se amplia, emergindo na extremidade, no lugar largo. Sobre isso foi dito: “Do lugar estreito clamei a Yah; Yah me respondeu com amplidão.”

פ"י מן המצר מקום צר שאינו מושג ולית מחשב' תפיסא ביה שהוא למעלה מכל ההשגות והוא ענין שופר שפרו מעשיכם ממשיך תענוג.

Isto é: “do lugar estreito” — um lugar estreito que não pode ser apreendido, onde “nenhum pensamento pode apreendê-Lo”, pois está acima de toda compreensão. E este é o significado de shofar: “aperfeiçoem (shapru) suas ações”; ele atrai o deleite.

אבל בעצמו הוא קול פשוט מקור התענוגים כי עמך מקור חיים כתיב בחי עמך בטל ונכלל באו"ס [באור אין סוף] ב"ה ממש ומשם קראתי יה יו"ד עלאה

Mas, em si mesmo, ele é um som simples, a fonte dos deleites, pois está escrito: “Pois contigo está a fonte da vida”: o nível de “contigo”, anulado e incluído na própria Luz Infinita (Or Ein Sof), benedito seja Ele. E de lá, “clamei a Yah”: o yud superior,

בחי חכמה וה' עלאה בינה היא רחובות הנהר הרחבת הדעת במה שמתבונן כו' (דהיינו שכבר יש בחי' השגה. משא"כ חכמה היא בחי' ברק כמ"ש במ"א).

o nível de Chochmá (sabedoria), e o hei superior, Biná (entendimento), que é Rechovot HaNahar (“as extensões do rio”), a ampliação da mente naquilo que se contempla, etc. (Isto é, já existe o nível da compreensão; ao passo que Chochmá é o nível de um relâmpago, como é explicado em outro lugar.)

דהיינו שממש התחלת התהוות חכמה ועדן ותורה להיות לעבדה ולשמרה ולעשות גן עדן וגלוי תענוג והשגת הנשמות ועי"ז ענני במרחב יה.

Isto é, de lá começa a formação de Chochmá, de Éden e da Torá, para “cultivá-lo e guardá-lo”, e para formar o Jardim do Éden, a revelação do deleite e a compreensão das almas. E, por meio disso, “Yah me respondeu com amplidão”.

כי כמו שיש י"ה עלאין כך יש בחי' י"ה תתאין יו"ד בחי' בטול מים התחתונים חכמה תתאה יו"ד בראש ויו"ד בסוף והי' הוא בחי' אש וצמאון שבלב שכל זה נמשך מן המצר הוא קול השופר הנ"ל.

Pois, assim como existe o Yah superior [yud-hei], também existe o nível do Yah inferior: o yud é o nível da autoanulação (bitul), as águas inferiores, a Chochmá inferior, um yud no início e um yud no fim; e o hei é o nível do fogo e da sede no coração. Tudo isso é atraído do “lugar estreito”, que é o som do shofar mencionado acima.

22 ודרך כלל הוא בחי' תפלה בלחש כי ק"ש [קריאת שמע] וברכותיה יוצר משרתים והאופנים ברעש גדול בוערת כמראה לפידים.

Em termos gerais, este é o nível da oração dita em voz baixa. Pois, no Shemá e em suas bênçãos, “Aquele que forma os anjos ministrantes” e “os Ofanim com grande estrondo” [estão] ardendo “como a aparência de tochas”.

וע"ז נאמר ותחת הרקיע כנפיהם ישרות שכנפיהם נקי עפיתם ברצוא ממטה למעלה ברשפי אש שלהבת ובווערות וכל זה הוא תחת הרקיע שהרקיע נטוי על ראשם כעין הקרח הנורא. בחי' קרח הוא בחי' בטול.

A respeito disso está dito: “E, sob o firmamento, suas asas estavam estendidas”: suas “asas” são seu voo no “correr” de baixo para cima, em lampejos de fogo e chamas ardentes; e tudo isso está sob o firmamento, pois o firmamento se estende sobre suas cabeças “como o gelo temível”. O nível do gelo é o nível da autoanulação (bitul).

אבל כאשר ויהי קול מעל לרקיע אשר על ראשם הוא קול השופר שהוא למעלה מעלה גם מבחי' הרקיע והיא בעמדם בתפלה

Mas, quando “houve uma voz acima do firmamento que estava sobre suas cabeças”, isto é, o som do shofar, muito acima até mesmo do nível do firmamento; e isso ocorre “quando eles se mantinham de pé”, na oração,

ואזי תרפינה כנפיהם שבטל ונכלל גם בחי' הרצוא גם בחי' השוב ומיוחדים ביחוד גמור ואינו עולה לא בשם רצוא

e então “eles abaixavam suas asas”: tanto o nível do “correr” quanto o nível do “retornar” são anulados e incluídos, e ficam unidos numa união completa, sem que isso seja chamado pelo nome de “correr”

ולא בשם שוב ומשם ענני במרחב להיות גלוי הוי"ה גם בהתרחבות הלב וזהו או יחזיק במעוזי יעשה שלום לי.

nem pelo nome de “retornar”. E, de lá, “Ele me respondeu com amplitude”, para que haja uma revelação de Havayá também no alargamento do coração. E isto é: “Ou que se apodere da Minha fortaleza, para que faça paz Comigo;

שלום יעשה לי. שלום בפמליא של מעלה ושל מטה דהיינו שיהיה מעלה ומטה שוין וכמו שהיה במצר כך במרחב כנ"ל:

paz fará Comigo”: paz na corte celestial e na corte terrena; isto é, que o alto e o baixo sejam iguais, e, assim como era no lugar estreito, também o seja na amplitude, como mencionado acima.

23 וזהו וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השופר. קולות הם המשכות כמו קול הגשמי

E isto é: “E todo o povo via os sons, as tochas e o som do shofar.” Os “sons” são extensões, como a voz física,

שהוא ענין המשכת ההבל מהלב להוציא בפה בדבור. וכך על דרך משל המשכת אור א"ס ב"ה מההעלם אל הגלוי נקי בשם קול.

que consiste na extensão do hálito do coração, para fazê-lo sair pela boca em palavras. Assim também, por analogia, a extensão da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, do ocultamento à revelação é chamada pelo nome de kol, “voz”.

24 וקולות לשון רבים כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] זוכה לתורה שניתנה בחמשה קולות הם ה' פעמים מים כמו שיש ה' פעמים אור כו'.

E “sons” está no plural, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Merece a Torá, que foi dada com cinco sons.” Estes são cinco menções de “água”, assim como há cinco menções de “luz” etc.

ומים הם המשכות החסדים שיורדים ממקום גבוה למקום נמוך דהיינו גלוי המשכת אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה במעשה המצות. ואת הלפידים דהיינו בחי' אש כוערות כמראה הלפידים ברצוא ותשוקה ממטה למעלה.

E a água é a extensão descendente das Chassadim (bondades), que descem de um lugar elevado a um lugar baixo, isto é, a revelação da extensão descendente da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, na prática das mitsvot. “E as tochas”: isto é, o nível do fogo, ardendo “como a aparência de tochas”, em “correr” e anseio de baixo para cima.

וכל העם ראו והשיגו עין בעין רואים את הנשמע והכל היה מפני קול השופר שקול השופר שהוא מן המצר הוא מקור התענוגים וממנו נמשך מים ואש שהם הפכים כו' כנ"ל:

E todo o povo viu e compreendeu, face a face, “vendo o que é ouvido”. E tudo isso se deu por causa do som do shofar: pois o som do shofar, que vem “do lugar estreito”, é a fonte dos deleites, e dele fluem água e fogo, que são opostos etc., como mencionado acima.

25 ואת ההר עשן. הנה עשן הוא ע"י שנאחז האור בדבר גשמי שיש בו יסוד העפר.

“E o monte fumegava.” Ora, a fumaça surge quando o fogo se apodera de algo físico que contém o elemento terra.

וכך ע"ד משל התהפכות נפש הבהמית שמנוגה לסטרא דקדושה נקרא בשם עשן. וטבע העשן שעולה כשמתקרב לאש מדליק ומאחז את האש בדבר שהעשן יוצא ממנו.

Assim também, por analogia, a transformação da alma animal, da nogá para o lado da santidade, é chamada de “fumaça”. E a fumaça, por sua natureza, sobe; quando se aproxima do fogo, ela o reacende e faz com que o fogo se apodere daquilo de que a fumaça sai.

26 וכך ע"י ההר עשן נעשה המשכת קולות ולפידים שהם בחי' רצוא ושוב דסטרא דקדושה כנ"ל.

Assim também, por meio de “o monte fumegando”, dá-se a atração de “sons” e “tochas”, que são os níveis de “correr” e “retornar” do lado da santidade, como mencionado acima.

וירא העם וינועו. הנה העם האמור למעלה ברישיה דקרא וכל העם רואים וגו' קאי על ישראל.

“E o povo viu, e estremeceu.” Ora, “o povo” mencionado acima, no início do versículo — “E todo o povo viu”, etc. — refere-se a Israel.

אבל סיפא דקרא וירא העם וינועו קאי על ערב רב שלא היו רואים את הקולות רק ויעמדו מרחוק.

Mas o final do versículo — “E o povo viu, e estremeceu” — refere-se à multidão misturada (erev rav), que não viu os sons, mas apenas “ficou de longe”.

27 וביאור ענין זה הנה קולות הם המשכות מאור א"ס ב"ה. דהיינו מה שאור א"ס ב"ה שורה ומתגלה במה שבטל אליו ית'. ובטול זה מפני מה שמתפעל הנפש מקרב איש ולב עמוק.

A explicação disso é a seguinte: os “sons” são emanções da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele; isto é, a Luz Infinita, bendito seja Ele, repousa e se revela naquilo que se anula diante Dele, bendito seja Ele. E essa anulação decorre de a alma ser despertada “do íntimo do homem e da profundidade do coração”.

28 ולהיות הנפש בחי נברא ובעל גבול ותתפעל מא"ס ב"ה שאינו בכחי גבול ולית מחשבה תפיסא ביה כלל הרי זה בחי קול והמשכה מא"ס ובלי גבול לבחי גבול.

E, para a alma, que é um ser criado e limitado, ser despertada pelo Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, que não é limitado e de Quem “nenhum pensamento pode apreender” absolutamente nada: isso constitui o nível de uma “voz” e de uma extensão do infinito e ilimitado ao limitado.

אבל ערב רב לא היה בהם כח והתפעלות זו מהתבוננות בגדולת א"ס ב"ה בעצמו כביכול.

Mas a multidão mista não tinha essa capacidade nem esse despertar [que provém] da contemplação da grandeza do Infinito, bendito seja Ele, por assim dizer, Ele próprio.

וכמו עד"מ שעיקר התפעלות שלהם הוא שמתפעלים מהליכת הגלגלים וגדלים וגבהם שיעור גדול כל כך ואין זה אלא בחי יש

Por exemplo, seu principal despertar é serem movidos pelo movimento das esferas celestes, por seu tamanho e por sua altura, tão imensos; mas isso não passa do nível de yesh (existência),

אבל מבחי א"ס ב"ה שאין לו סוף וכי לא נמשך להם התפעלות כלל. ולכן אמרו ערב רב אלהים אשר ילכו לפנינו שיראוהו בעין גשמי:

ao passo que do nível do Infinito, bendito seja Ele, que não tem fim, etc., nenhum despertar lhes advém. Por isso, a multidão mista disse: “deuses que irão diante de nós”, para que pudessem vê-lo com um olho físico.

29 ובזה יובן מה שאמרו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] על המזיקין שאלמלא ניתן רשות לעין כו'. ואעפ"כ [ואף על פי כן] אין עושים כלום מפני מורא שמים. וכדאיתא בגמרא אלמלא מכרזי עלך ברקיע כו'.

Com isso, entenderemos o que disseram nossos Sábios, de abençoada memória, a respeito dos mazikin (espíritos nocivos): “Se fosse dada permissão ao olho”, etc. E, mesmo assim, eles nada fazem, por temor aos Céus, conforme consta na Guemará: “Se não fosse proclamado a teu respeito no Céu”, etc.

ומאחר שיש להם מורא שמים כל כך עד שלא יוכלו לעבור את פי ה' הרי בחינה זו גדולה משל אדם שהוא בעל בחירה וא"כ למה נקראו מזיקין.

Ora, visto que temem os Céus a tal ponto que não podem transgredir a palavra de D'us, esse nível é superior ao do homem, que possui livre-arbítrio; então, por que são chamados mazikin, “nocivos”?

אך הענין שזהו כלל גדול שעיקר ההפרש בין סטרא דקדושה ובין קליפה וסטרא אחרא שהמלאכים ונשמות דסטרא דקדושה יש להם בטול מהמשכת אור א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו כביכול.

A explicação, porém, é a seguinte: este é um grande princípio: a diferença fundamental entre o lado da santidade e a kelipá e a sitra achra (o outro lado) é que os anjos e as almas do lado da santidade têm autoanulação (bitul) diante da irradiação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, em Seu próprio Ser e glória, por assim dizer.

30 ולכן בטול המלאכים גדול עד למאד שתפול עליהם אימתה ופחד אשר לא יוכלו שאת כי המשכה זו מאור א"ס ב"ה עצמו היא אצלם בבחי' גילוי.

Portanto, a autoanulação dos anjos é extremamente grande, de modo que “terror e pavor caem sobre eles”, e eles não conseguem suportá-los; pois essa emanção da própria Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, manifesta-se diante deles.

משא"כ הקליפות וסטרא אחרא יניקתם ואחיזתם מעלמא דפרודא שאין המשכת אור א"ס ב"ה שורה ומתגלה בהם כלל בבחי' א"ס שהרי תופסים מקום דקרו ליה אלהא דאלהיא.

Não é assim com as kelipot e a sitra achra: sua nutrição e seu apego provêm do mundo da separação (alma deperuda), onde a emanção da Luz Infinita, bendito seja Ele, não repousa nem se revela nelas de modo algum como infinita; pois elas se consideram importantes, como aqueles que “O chamam de D'us dos deuses”.

31 ועל זה נאמר מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך בכל דור ודור שכל עולמות עליונים מקבלים מבחיי מלכותו יתי

A respeito disso foi dito: “Teu reinado é o reinado de todos os mundos, e Teu domínio se estende por todas as gerações”: todos os mundos superiores recebem do nível de Sua Malchut (soberania), bendito seja Ele,

שממליכים אותו ומלכותו קבלו עליהם ברצון לכך חל עליהם שם מלוכה כמו במלך בשר ודם שנק' מלך שכאשר בני המדינה המליכוהו עליהם.

pois eles O coroam e aceitaram voluntariamente Seu reinado sobre si; por isso, aplica-se a eles o nome “reinado”. Assim ocorre com um rei de carne e sangue, chamado rei quando os habitantes do país o coroam sobre si.

משא”כ בכל דור ודור שהם עלמא דפרודא לא יחול עליהם שם מלוכה אלא ממשלה שהוא בעל כרחם. Mas não é assim com “todas as gerações”, que constituem o mundo da separação: não se aplica a elas o nome “reinado”, mas apenas “domínio”, que é contra a vontade delas.

32 וזהו ומברכים אותך יתברך שמך בפי כל חי פי' שאנחנו בני ישראל מברכים וממשיכים אותך ממש וזהו: “e bendizem a Ti; que Teu Nome seja bendito pela boca de todo ser vivente”. Isto é, nós, os filhos de Israel, bendizemos e fazemos descer a Ti, verdadeiramente, דהיינו המשכת אור א”ס ב”ה בעצמו ובכבודו יתברך וברכה והמשכה זו היא בקולות דהיינו בתורה שניתנה בה' קולות ה' המשכות.

isto é, fazemos descer a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, em Seu próprio Ser e em Sua glória, bendito seja Ele. E esta bênção e descida se dão por meio dos “sons”, isto é, da Torá, que foi dada com cinco sons, cinco descidas.

הגם שהתורה מלובש' בענייני [בעניינים] גשמיים וגם אנחנו מלובשים בגוף הגשמי הנה לפניו יתברך כחשכה כאורה.

Embora a Torá esteja revestida de assuntos materiais, e nós também estejamos revestidos de um corpo físico, diante Dele, bendito seja Ele, “a escuridão é como a luz”.

וכל היושב ושונה הקב"ה שונה כנגדו כו'. ודברי אשר שמתו בפיו ויתברך שמו בפי כל חי ששאר כל חי מברכים רק שמך בלבד:

E “quem se senta e estuda, o Santo, bendito seja Ele, estuda diante dele”, etc. E “as Minhas palavras que coloquei em tua boca”. E “que Seu Nome seja bendito pela boca de todo ser vivente”: pois todos os demais seres viventes bendizem somente Teu Nome.

LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/torah-ohr/yisro/10/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak